

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

XVIII

Neřit Heyeti - Editorial Board
Halil İNALCIK - Nejat GÖYÜNÇ
Heath W. LOWRY - İsmail ERÜNSAL
Klaus KREISER - A. Atilla ŐENTÜRK

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

XVIII

İstanbul - 1998

Sahibi: **ENDERUN KİTABEVİ** adına İsmail ÖZDOĞAN

Tel: (0212) 518 26 09 Fax: (0212) 518 26 63

Yazı İşleri Sorumlusu: Nejat GÖYÜNÇ

Tel: (0216) 333 91 16

Dizgi: **GİRİŞİM DİZGİ**

Tel: (0212) 513 28 29

Basıldığı Yer: **KİTAP MATBAACILIK**

Tel: (0212) 567 48 84

Cilt: **FATİH MÜCELLİT**

Tel: (0212) 501 28 23 - 612 86 71

Adres: **ENDERUN KİTABEVİ**, Beyaz Saray No. 46 Beyazıt - İST.

GİRİTLİ AHMET MUHTAR EFENDİ VE BİLİNMEYEN BİR ESERİ: VEDÂNÂME

Mehmet Ali BEYHAN

a- Hayatı

Ahmet Muhtar Efendi, 19. Yüzyılın ikinci yarısını yaşamış ve 20. Yüzyılı idrak etmiş bir Osmanlı edibi; tasavvuf, ahlak ve düşünceye dair te'lif ve tercümeleleriyle tanınmış bir müellif ve başarılı bir devlet adamıdır.

Girit Muhasebecisi Kutbî Efendi'nin oğlu olarak Girit Vilâyeti'ne bağlı Hanya Sancağı'nda 1848 (1264) yılında dünyaya geldi. Hanya sıbyan ve daha sonra rüşdiye mekteplerine devam ederek tahsilini ikmal etmiş; 1861 (1278) yılında henüz ondört yaşlarında iken üçyüzelli kuruş aylıkla Girit Rüsûmat Nezâreti Duhan Kalemî'nde memur olarak çalışmaya başlamıştır. Aynı yılın sonlarında, asli görevine ilaveten, Yanya Rüsûmat Nezâreti'ni teftişe memur Girit Rüsûmat Nezâreti'ne mensup bir heyette başkâtip olarak görevlendirilmiş ve altı ay zarfında teftiş işinin tamamlanmasıyla Muhtar Efendi asli görevine geri dönmüştür.

Girit'teki memuriyetinde üç yıl kadar çalıştıktan sonra 1864 (1281) yılında istifa ederek İstanbul'a gelen Ahmet Muhtar Efendi, bu yıl içinde binyediyüz kuruş maaşla Tuna Rüsûmat Nezâreti tahrîrat başkâtipliğine tayin edilmiş, Tuna vilâyetindeki hizmeti birbuçuk yıl sürmüş ve 1865 (1282) yılının ortalarında aynı maaşla Halep Rüsûmat Nezâreti Tahrirat Müdürlüğüne atanmıştır. Bu görevinde iki yıl çalışan Ahmet Muhtar Efendi, istifa ederek İstanbul'a dönmüş ve memuriyet hayatına Dahiliye Nezâreti Mektubî odasında devam etmiştir.

Bu sıralarda memuriyet hayatında kurumlar arasında zikzaklar yapan Ahmet Muhtar Efendi, 1869 (1286)'da tekrar eski memuriyet yeri olan Rusûmat dairesinde binbeşyüz kuruş maaşla Rüsûmat Meclisi Kale-

OSMANLI ARAŞTIRMALARI - XVIII.

mi müsevvidliğine, bir yıl sonra tekrar Dahiliye Nezâreti Mektubî Odası'na devam ederek "rütbe-i sâniye sınıf-ı sâni" derecesini almış, buradan eski maaşı ile yine eski görevine, rûsûmat müsevvidliğine geri dönmüştür.

1871 (1288) yılında üçbin kuruş aylıkla İstanbul Duhan İnhisarı Nezâreti Tahrirat Müdürlüğüne atanmış ve 1872 (1289) yılında girdiği sınavı kazanarak uzun süre çalışacağı Seraskerlik'te ikibinbeşyüz kuruşla Mektubî-i Seraskerî Odası'na tayin edilmiştir. Burada Ahmet Muhtar Efendi, önce 7. Ordu mümeyyizi olarak işe başlamış, daha sonra aynı yıl içinde terfi ederek Mektubî-i Seraskerî Odası mühimme mümeyyizliğine getirilmiş ve maaşı üçbin kuruşa çıkarılmıştır.¹

1873 (1290) yılında Ahmet Muhtar Efendi "rütbe-i sâniye sınıf-ı mütemâyizi"ni elde ederek dörtbinbeşyüz kuruş aylıkla adı geçen odanın müdürlüğüne yükseltildi. Bu görevde bulunduğu sırada, (1295/1878) mülkiye rütbelerinin derece itibariyle dördüncüsü olan "ûlâ sâni" sine terfi etti.

7 Ramazan 1297 (13 Ağustos 1880) tarihinde Ahmet Muhtar Efendi, bulunduğu memuriyetin adının Erkân-ı Harbiye Beşkitâbeti olarak değiştirilmesi üzerine kendisi Başkitâbet'te başkâtip ünvanıyla istihdam edildi ve 25 Safer 1300 (5 Ocak 1883) tarihinde taşıdığı ûlâ rütbesinin ikinci sınıfı birinci sınıfa yükseltildi. 13 Şaban 1303 (17 Mayıs 1886) tarihinde beşbinbeşyüz kuruş maaşla Makam-ı vâlâ-yı Seraskerî mektupçuluğuna tayin edilen Muhtar Efendi, mülkiye sınıfının en yüksek rütbesi, vezirlik rütbesinin bir altı olan "bâlâ" rütbesini almış ve maaşı yedibin kuruşa çıkarılmıştır.²

Bâb-ı Seraskerî mektupçuluğu sırasında, Ahmet Muhtar Efendi'ye 1315 yılı (1898) "Surre Eminliği" görevi verilmiş³ ve Muhtar Efendi bu görevi başarıyla tamamlamıştır. Bâb-ı vâlâ-yı Seraskerî'de mektupçu olarak onbeş yıl kadar hizmet etmiş, 15 Rebiülâhir 1318 (12 Ağustos 1900) tarihinde maaşı onbin kuruşa yükseltilmiştir. 20 Şaban 1318 (13 Aralık 1900) tarihinde onbirbinbeşyüz kuruşla Makam-ı Seraskerî Dairesi reisliğine atanan⁴ Ahmet Muhtar Efendi, riyâset görevine sekiz yıl devam etmiş; Harem-i Şerif Meşihatî'nin önemine binaen, o makama, mülkiye sınıfına mensup münasip birinin tayini söz konusu olunca, bu görevin gerektirdiği bütün özellikleri fazlasıyla haiz olması hasebiyle, Meşihat, Harem Muhafızlığı memuriyetinden tefrik edilerek onbeşbin kuruş maaşla 30 Şaban 1326 (25 Eylül 1908) tarihinde "Meşihat-i Harem-i Nebevî"

1. BOA, Sicill-i Ahvâl Defteri, no.4, s.60.

2. a.g.y.

3. BOA, İ. Evkaf. 1312. Z.22: İbnülemin Mahmud Kemal İnal, Son Asır Türk Şairleri, cüz 6, İst. 1938, s. 985.

4. BOA, İ. Askeri. 1318, Ş.21.

memuriyetine Ahmet muhtar Efendi "Şeyhü'l-harem" olarak tayin edilmiştir.⁵

Bu yeni görevi için Medine'ye giden Ahmet Muhtar Efendi, bu memuriyetinde iki yıl kadar kalmıştır. Şeyhu'l-haremlık hizmetinde Muhtar Efendi'nin pek rahat bir memuriyet sürdüremediği anlaşılmaktadır. Harem-i Şerif Dairesi'ndeki memurlarla aralarındaki anlaşmazlık, Ahmet Muhtar'ın "sinni şeyhûtete vâsıl olduğu"ndan bahisle yaşlılığı bahane edilerek emekliye sevkedilmek istenmiş ve yerine Bursa Meb'usu Ömer Fevzi Efendi'nin tayini kararlaştırılmıştır. (15 Muharrem 1328/27 Ocak 1910) Ancak Ömer Fevzi Efendi'nin bu görevden istifa etmesi ve Ahmet Muhtar Efendi'nin Medine halkı tarafından ibkasının istenmesi üzerine, Ahmet Muhtar Efendi memuriyetinde ibka edilmiştir.⁶

Fakat bu "ibka" süresi fazla uzun sürmemiş, dört ay sonra, bu defa Ahmet Muhtar Efendi ile Medine Muhafızı arasındaki "sürtüşme"den dolayı Harem-i Şerif'e ait işlerin aksadığı bahane edilerek Harem-i Şerif dairesinin bütün personeli değiştirilmiş, Muhtar Efendi azledilerek yerine eski şehreminilerden Ziver Bey tayi edilmiştir.⁷ (15 C. 1328/24 Haziran 1910)

Medine'deki iki yıllık hizmetinden sonra İstanbul'a dönen Ahmet Muhtar Efendi, kısa bir süre sonra hastalanmış ve 17 Ramazan 1328 (22 Eylül 1910) tarihinde vefat etmiştir. Fındıkzade'de evinin yakınındaki Mollâ Gürânî Câmii haziresine defnedilmiş,⁸ bilahare camiinin yanması üzerine kemikleri buradan alınarak Merkezefendi Kabristanı'na nakledilmiştir.⁹

Ahmet Muhtar Efendi, yarım asır süren memuriyet hayatında, görevleri ile ilgili herhangi bir şikâyete veya töhmete maruz kalmamış, başarılı bir devlet memuru olarak memuriyet hayatını tamamlamıştır. Nitekim Serasker Gazi Osman Paşa, Ahmet Muhtar Efendi hakkında siciline dercettiği mütalaasında; "vazâif-i me'mûresini hüsn-i ifâya muktedir ve sa'î mütehayyizân-ı me'mûrîn-i Saltanat-ı seniyye'den bulunduğu ve tahsîlât-ı ilmiyye ve husûsât-ı sâirece vukûbulan ifâdatı rehîn-i sevâb olduğu bi't-tahkik anlaşılmış idüğü beyân kılınur" demek suretiyle Ahmet Muhtar Efendi'nin çalışkanlığını, dürüstlüğünü ve memuriyetteki iktidarını tescil etmiştir.¹⁰

Memuriyet hayatındaki bu başarısı, Ahmet Muhtar Efendi'nin hem terfi etmesini hem de muhtelif nişanlarla taltif edilmesini sağlamıştır. Bu

5. BOA, İ. Evkaf, 1326, Ş.13.

6. BOA, İ. Evkaf, 1328, M.3.

7. BOA, İ. Evkaf, 1328, C.6.

8. Bursalı Mehmed Tahir, Osmanlı Müellifleri. İst. 1333, II. 430.

9. İbnülemin, a.g.e., s. 986.

10. BOA, Sicill-i Ahvâl Defteri, a.g.y.

çerçeve de üçüncü rütbeden Osmanî, ikinci rütbeden Mecîdî nişanlarını almıştır. Daha sonra üçüncü rütbeden almış olduğu Osmanî nişanı, ikinci rütbeden Osmanî nişanı ile değiştirilmiştir. İnşaatı tamamlanan Mülkiye Te-kaüd Sandığı binası hakkında yazdığı tarih manzumesi için kendisine 19 C. 1307 (9 Ocak 1890) tarihinde İftihar madalyası verilmiş ve aynı yılın 29 Ramazanı'nda (19 Mayıs 1890) İmtiyâz Nişân-ı âlisi'nin altın madalyası ile taltif edilmiştir. Ayrıca kendisine Girit madalyası da verilmiştir.¹¹

Başarıyla sürdürdüğü memuriyetiyle beraber Ahmet Muhtar Efendi, ilmi çalışmalarından uzak durmamış, pek çok eser tercüme ve te'lif etmiştir. Muhyiddin-i Arabî'ye karşı özel bir alakası olan Muhtar Efendi, İbn-i Arabî'nin birçok eserini Türkçe'ye çevirmiştir. Aynı zamanda iyi bir şair olan Ahmet Muhtar Efendi, pek çok şiir yazmış, ancak şiirlerini muhtelif eserleri içinde neşretmiştir. Türkçe, Arapça ve Farsça'nın edebiyatlarına vakıf olan Ahmet Muhtar Efendi, özellikle Arapça'nın incelikleriyle beraber Rumca da bilmekteydi.¹²

b- Eserleri

Ahmet Muhtar Efendi'nin eserleri; tercüme ve te'lif olmak üzere iki gruba ayrılır. Bu eserlerden beş tanesi tercüme olup, beş tanesi te'liftir. Ahmet Muhtar Efendi'nin te'lifleri manzum eserlerdir.

1- Sirâcü'l-vehhâc fî leyleti'l-mi'râc:¹³ Abdülkadir b. Musa el-Geylânî'ye ait eserin tercümesidir. Hz. Peygamberin mi'râc hadisesini anlatır. Eser, Seyyid Ali b. Vefâ'nın Me'râic-i Seb'asının yine Ahmet Muhtar Efendi tarafından yapılan tercümesiyle beraber İstanbul'da 1312'de basılmıştır. 1-77. sayfeler Geylânî'nin eserinin; 78-120. sayfeler Me'âric-i Seb'anın tercümesidir. Me'âric-i Seb'a'da Hz. Adem, Hz. İdris, Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Mûsa, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in miraçları anlatılmaktadır.

2- Mehâsin-i Ahlâk:¹⁴ Muhammed b. Ali Muhyiddin b. Arabî'nin Kitabı'l Ahlâk adlı eserinin tercümesidir ki, eser İbn-i Arabî tarafından Fahreddin-i Râzî'ye yazdığı ahlâka dair risaledir. (Risâletü's Şeyhu'lekber ile'l-Fahrî'r-Râzî)¹⁵ 8+122 sahife olan bu eser 1314 yılında İstanbul'da basılmıştır.

3- Mir'âtü's-şuhûd li-Seyyidi'l-vücûd: Şeyh Muhammed İsmail Efendinin, Hz. Peygamberin rüyada görülüp görülemeyeceğine dair

11. a.g.y.

12. Bursalı Mehmed Tahir, a.g.y.

13. Seyfettin Özege, Katalog. IV. 1582.

14. Agah Sırrı Levend. "Ümmet Çağında Ahlâk Kitaplarımız". Türk Dili Araştırma Yıllığı 1963, Ank. 1964, s. 95; Bursalı Mehmed Tahir, Ahlâk Kitaplarımız. İst. 1325, s. 37.

15. Kâtip Çelebi, Keşfü'z-zünûn. I. s. 875.

risâlesinin tercümesidir. 131 sahife olup 1311'de İstanbul'da neşredilmiştir.¹⁶

4- Hikmet-i Tefekkür: Ahmet Muhtar Efendi'nin düşünceye dair kalem aldığı bir risaledir. Eser, Muhtar Efendi'nin yine düşünceye dair manzum olarak yazdığı Mecâl-i Fikret ile beraber 1318 yılında İstanbul'da neşredilmiştir.¹⁷ 1-34. sahifeler Hikmet-i Tefekkür; 36-53. sahifeler Mecâl-i Fikret'e aittir.¹⁸

5- Âdâbü'l-mürîd:¹⁹ İbn-i Arabî'nin "Mâ-lâbüdde minhu li'l-mürîd" isimli eserinin tercümesidir. 52 sahife olan bu eser, 1310 yılında İstanbul'da basılmıştır. Dinî ve dünyevî nasihatları havi tasavvufî bir eserdir.

6- İstimdâd ve İntibâh-ı Kalb.²⁰ Müellifin te'lif ettiği manzum iki risale olup ikisi bir arada basılmıştır. Hz. Peygamber, Ebubekir, Ömer, Osman, Ali, Hasan ve Hüseyin ile İbn-i Arabî'ye ve Abdülvehhâb eş-Şa'ranî'ye övgü ve Allah'a yakarışı terennüm etmektedir. Son kısmında II. Abdülhamid'e medhiyye vardır. 1-32. sahifeler İstimdâd; 33-47. sahifeler İntibâh-ı Kalb'i meydana getirmektedir. 1304'te İstanbul'da basılmıştır. 1306 ve 1312'de ikinci ve üçüncü baskıları yapılmıştır.

Ahmet Muhtar Efendi, bu matbu eserler dışında, İbn-i Arabî'den "Süçûnu'l-mescûn" ile "Mevâki'u'n-nücûm"u tercüme etmiş fakat bunları neşretmemiş veya neşredememiştir.²¹ Ayrıca, Baba Ni'metullah diye iştihar eden Ni'metullah b. Mahmud en-Nahcıvanî'nin (öl. 902/1496-97) "el-Fevâtihu'l-ilâhiyye ve'l-Mefâtihu'l-gaybiyye" adlı tefsirini iki cild halinde İstanbul'da 1326 yılında neşrini sağlamıştır.²²

c- Ahmet Muhtar Efendi'nin Bilinmeyen Eseri: Vedânâme

Ahmet Muhtar Efendi'nin diğer bir eseri de Vedânâme adlı manzumesidir. Bu eser, Ahmet Muhtar Efendi'nin Şeyhu'l-haremlik görevinden alındığı sırada, kendisini görevden alanları Hz. Peygamberin manevi huzurunda şikâyette bulunmasını, Harem-i Şerif'ten ayrılışının hüznünü, Hazreti Peygambere olan sevgisini terennüm eden ve 30 beyitten oluşan bir kasidedir. Elvedâ redifli bu kaside arûzun remel bahri (fâilâtün fâilâtün fâilün vezni) ile yazılmıştır. Müellifin ölümünden sonra 1329 yılında bu eser, İstanbul'da Ahmed Kâmil Matbaası'nda basılmıştır. Beş sahife olan bu eserin kapağında, "Şeyhu'l-harem-i Hazret-i Nebvî

16. Özege, III. 1166.

17. Özege, II. 574.

18. Bursalı Mehmed Tahir, a.g.e., s. 43.

19. Özege, I. 12.

20. Özege, II. 734, 756.

21. İbnülemin, a.g.y.

22. Ni'metullah b. Mahmud en-Nahcıvanî, el-Fevâtihu'l-ilâhiyye ve'l-Mefâtihu'l-gaybiyye. İst. 1326. 2. cildin sonunda (ek s.2).

merhum el-Hâc Ahmet Muhtar Bey" ibaresi yer almaktadır. Kasidenin Süleymaniye Kütüphanesi Zühdü Bey Kısmı'nda 508 numara ile kayıtlı bir nüshası mevcuttur.

Kasidenin metninde, Ahmet Muhtar Efendi'nin Şeyhu'l-haremlîk görevinden alınmasının, yukarıda resmî belgelerde gösterilen sebeplerin dışında, Evkaf Nâzırı ile aralarındaki mübâyenetin sebep olduğu anlaşılmaktadır. Kendisinin müfterilerin iftiralarıyla azledildiğini vurgulayan Ahmet Muhtar Efendi, Meşrutiyet devrinde, bir devlet memurunun böyle "keyfe tabi" bir şekilde görevden alınmasını eleştirmektedir.

Eser, İbnülemin Mahmud Kemal İnal²³'in gözünden kaçtığı gibi, Özege Kataloğu'nda yer almamış, Diyanet Ansiklopedisi Ahmet Muhtar Efendi maddesinde de bu eser zikredilmemiştir.²⁴

d- Vedânâme'nin Metni

Huzûr-ı Haremğâh-ı Habîb-i Hudâ aleyhi ekmelü't-tehâyâda istâde-i mevkî-i ta'zîmu ibtihâl ve eşk-rîz-i esef ü melâl olduğum halde bi'zzat kırâat u takdîm eylediğim Vedânâme-i şikâyet ve darâ'atdır.

Elvedâ ey hâk-ı kûyun kuhl-i îmân elvedâ
Elvedâ ey bâb-ı Kudsun Ka'be-yi cân elvedâ

Tâif-i Beytü'l-harem hubb u aşkıdır müdâm
Cilve-bîn-i incilâ-yı vech-i cânân elvedâ

Âkif-i tavr-ı cemâlin "len-terânî"ye bedel
"Bak bana" emriyledir gülhand-ı şükrân elvedâ

Âsitân-ı feyzının her hâdimidir lâ-cerem
İ'tilâ-peymâ-yı evc-i arş-ı Rahmân elvedâ

Bende olmuşdum harîm-i kudsuna şeyhu'l-harem
Nâgihânî uğradım hıramâna giryân elvedâ

Hizmetinde her gecemdi leyle-i kadr visâl
Her sabâhın rişk-ı îd-i bahtiyârân elvedâ

23. İbnülemin, a.g.e.s. 985-989.

24. Hüsamettin Erdem, Ahmet Muhtar Efendi, DİA, II, s. 105-106: Bu madde yazılırken, başvurulması gereken öncelikli kaynaklardan Sicill-i Ahvâl Defterlerine başvurulmamıştır. Bu çalışmamızda Ahmet Muhtar Efendi'nin "Vedânâme"sini tanıtmak amacıyla birlikte, biyografisini ikmal maksadı da güdülmüştür.

Hâmî-i şer'in halîfen padişâh-ı asr için
Hakdan isterdim inâyet senden ihsân elvedâ

Âh şimdi her gecemdir bir şeb-i yeldâ-yı gam
Her günüm zulmet-penâh-ı renc ü hicrân elvedâ

Dest-i ümîdim sıkı tutmuşdu zeyl-i hizmetin
Oldu benden âh ol devlet girîzân elvedâ

Mazhar-ı takdîr iken ma'nâda sıdk-ı hizmetim
Bî-sebeb oldum karîn-i azl ü hüsrân elvedâ

Bâis-i azlim ne sordum hikmet-i îcâb imiş
Âh bu îcâbdır makrûn-ı bühtân elvedâ

Etmeden tahkik bu bühtânı tasdîk eyledi
Hey'et-i devlet buna yanmaz mı insân elvedâ

Lafza-i îcâb ancak hükm-i istibdâd idi
Devr-i hürriyet değil buna şâyân elvedâ

Muktezâ-yı "emruhum şûrâ" bütün ahkâmda
Vermemiş mi hükm-i istibdâda butlân elvedâ

Vech-i meşrûtiyyeti tahdîş eder bu mâcerâ
Ehl-i ibretdir bu gadre karşı hayrân elvedâ

Nâzır-ı evkafın iş'ârı sebepse azlime
Vahy-i hak mı bî-te'âruz buldu imkân elvedâ

Yoksa azl u nasb-ı me'mûrîn-i devlet böylece
Keyfe mi tâbi' budur tenkide çesbân elvedâ

Hizmetinde nâib-i sultândır şeyhu'l-harem
Azl eder ancak anı ol zıll-ı yezdân elvedâ

Yoksa bir nâzır lüzûm-ı azlı iş'âr eylemez
Azv-ı bâtılla bilâ-tahkik u im'ân elvedâ

Yok kusurûm müfterî her ne dilerse söylesün
Pâk u sâfidir bu yüzden levh-i vicdân elvedâ

Cennetü'l-firdevsdir beytü'l-harâm-ı rahmetin
Ravza-i cennetde olmaz zenb ü isyân elvedâ

Dâd-ı dîvânhâne-i hikmet-karîn-i adline
Ehl-i ifk ü iftirâdan dâd u efgân elvedâ

Nâzır-ı veche rızâyim her ne kim gösterse yüz
Hükm-i adlinden senin ey nûr-ı sübhân elvedâ

Hizmetinden çekdim el zâhirde ammâ dest-i dil
Hiç çekilmez senden ey mahbûb-ı Yezdân elvedâ

Pây-ı taht-ı rahmetin gerçi Medîne şehridir
Hep cihâna zât-ı pâkindir hükümrân elvedâ

Şark u mağrib müsâvidir tecelliyyâtına
Sû-be-sû nûr-ı cemâlindir dıraşân elvedâ

Elvedâım sûret-i zâhirdedir ey nûr-ı Hakk
Kendi rûh u cismine hiç der mi insân elvedâ

Yâ Resûlallah nolur emreylesen "Muhtâr"ıma
Kande olsan sen benimsin olma giryân elvedâ

Çâre yoksa hizmet-i kudsiyyene ircâ'ıma
Ehl-i ifki eylesün pââmâl-i hazelân elvedâ

Kesmem ümîdim bu ihsânından ey rûh-ı ezel
Cismime tâ kim diye ömr-i şitâbân elvedâ